

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a személyesen eljáró felperes neve (**felperes címe**) felperesnek - a jogtanácsos által képviselt Budapest Főváros XI. kerület Újbuda Önkormányzata (1114 Budapest, Bocskai út 39-41.) I. rendű, a Juhász Ügyvédi Iroda és a dr. Domé Judit ügyvéd által képviselt Budapest Főváros XXII. kerület Budaörs-Újbuda Önkormányzata (1221 Budapest, Városház tér 11.) II. rendű, a jogtanácsos által képviselt Budapest Főváros XI. kerület Újbuda Önkormányzatának Polgármesteri Hivatala (1114 Budapest, Bocskai út 39-41.) III. rendű, a Juhász Ügyvédi Iroda és a dr. Domé Judit ügyvéd által képviselt Budapest Főváros XXII. kerület Budaörs-Újbuda Önkormányzatának Polgármesteri Hivatala (1221 Budapest, Városház tér 11.) IV. rendű alperes ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében a Fővárosi Bíróság által 2009. december 3. napján meghozott 38.P.25.528/2004/97. szám alatti ítélete ellen a felperes részéről 101., 107. és 109. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A le nem rótt 900.000 (kilencszázezer) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a keresetében személyhez fűződő jogai, nevezetesen a becsület, az emberi méltóság, a jóhírnév megsértése miatt 5 milliárd forint kártérítés és kamatai megfizetésére kérte kötelezni egyetemlegesen az I-IV. rendű alpereseket. Kérte továbbá az I-IV. rendű alperesek által elkövetett jogsértés megtörténtének megállapítását, a jogsértés abbahagyását, a jogsértők eltiltását a további jogsértéstől, valamint elégtétel adására kötelezésüket, és a törvénysértéssel keletkezett iratok megsemmisítését.

Előadta, hogy az I., III. rendű alperesek valótlan tények alapján gondnokság alá helyezés iránti pert indítottak ellene, a keresetlevélben nem tüntették fel a doktori

címét, és azt írták, hogy Romániában született, a perben orvosszakértői vizsgálatnak akarták alávetni. A II., IV. rendű alperesek valótlan tényeken alapuló eljárásuk során ideiglenes hatállyal gyermekotthonba helyezték el a kiskorú gyermekeiket. Álláspontja szerint az I-IV. rendű alperesek ezen eljárások megindításával és lefolytatásával lejáratták, meghurcolták, ellehetetlenítették, megalázták, üldözték, megrágalmazták, és bűncselekményt követtek el ellene. Megsértették az 1949. évi XX. törvény (Alkotmány) 54-70/K. §-ait, az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett Római Egyezmény 2-17. Cikkét, valamint a Ptk. 75. §-át, 76. §-át és 78. §-át.

Az I-IV. rendű alperesek a kereset elutasítását kérték. Az I. és II. rendű alperesek előadták, hogy hatósági jogkörben nem jártak el. Az I. és III. rendű alperes észrevételezte, hogy a felperes nem jelölte meg az általa kifogásolt jogellenes magatartást és nem adta elő a kártérítés egyéb feltételei vonatkozásában sem a tényállást. A IV. rendű alperes arra hivatkozott, hogy a rendes jogorvoslatot a felperes nem merítette ki, elkésve terjesztett elő fellebbezést.

Az elsőfokú bíróság az ítéletével a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a le nem rótt 900.000 forint illetéket az állam viseli.

Az ítélet indokolásában kifejtettek szerint a kereset, mint alaptalan azért került elutasításra, mert a felperes annak ellenére, hogy a bíróság a szükséges tájékoztatással ellátva több alkalommal is felhívta a kereset pontosítására, egyik alperessel szemben sem jelölte meg, mely konkrét hatósági eljárás vagy más eljárás során, pontosan mely cselekménnyel sértették meg a személyiségi jogait, okoztak kárt. Az előadásából az sem volt megállapítható, hogy az egyes alperesekkel szemben milyen jogcímen, milyen keresetet tart fenn. A kártérítés összecszerúságát is különböző összegekben jelölte meg azzal, hogy vagyoni és nem vagyoni kártérítésre tart igényt, de azt nem adta elő, hogy milyen vagyoni kár érte, annak megtérítését milyen ténybeli alapon kéri, és milyen összegű kártérítést követel. A követelését külön-külön az egyes alperesek vonatkozásában ugyancsak nem adta elő. Az elsőfokú bíróság e mellett utalt a Pp. 164. §-ának (1) bekezdésére, felhívta a Pp. 141. §-ának (6) bekezdésében, 3. §-ának (3) bekezdésében foglaltakat, és rögzítette: a felperes a tényeket sem adta elő egyértelműen, így azt sem lehetett pontosan megállapítani, hogy személyiségi jog megsértésére hivatkozik-e, vagy közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítését kéri. Az iratok beszerzésén kívül egyéb bizonyítási indítványa nem volt. Annak megjelölése nélkül azonban, hogy mely alperesi cselekmény miatt állítja személyiségi jogai megsértését, illetve közigazgatási jogkörben okozott kárát, a becsatolt iratokból sem lehetett további konkrét tényállást megállapítani.

A fellebbezésében a felperes az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a keresetben foglaltak teljesítését kérte. Előadta, hogy az alperesek bizonyítottan bűncselekményeket követtek el és hamis okiratokat használtak fel. Hivatkozott a Budapesti XI. és XXIII. kerületi Ügyészség B.4912/2007/1. számú határozatára, valamint a Római Egyezmény 5. Cikk 5. pontjának megsértésére.

Az I-III. rendű alperesek a fellebbezési ellenkérelmükben a helyes indokai alapján az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérték.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét teljes terjedelemben bírálta felül, mert annak fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt (Pp. 228. § (4) bekezdés).

A felperes fellebbezése alaptalan.

A Fővárosi Ítéltábla a felperes nyilatkozatai, valamint a gondnokság alá helyezése iránt indított per iratai (Budai Központi Kerületi Bíróság P.XI.31.420/1997., Nyíregyházi Városi Bíróság P.22.109/1998., Egri Városi Bíróság P.21.580/1999.), a gyermek-elhelyezési per iratai (Budai Központi Kerületi Bíróság P.31.300/2002.), a gyámhivatali iratok (Budafok-Tétény Budapest XXII. kerületi Önkormányzat Gyámhivatala 4-307/1999., 17-665/1999., 17-360/2000.), a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 20.Bf.XI.7095/1999/2. számú végzése és a Budai Központi Kerületi Bíróság B.XI.1433/1999. számú iratai alapján a következő tényállást állapította meg:

A felperes 1993. március 26-án feljelentést tett a Budapesti XI. kerületi Rendőrkapitányságon, azt állítva, hogy a lakásába jogosulatlanul behatoltak és onnan különféle értéktárgyakat tulajdonítottak el ismeretlen személyek. A feljelentés alapján 151-2178/1993.bü. szám alatt indult eljárást a nyomozó hatóság 1993. december 14-én megszüntette. A feljelentéssel kapcsolatban hatóság félrevezetésének vétsége miatt a Kaposvári Ügyészségi Nyomozó Hivatal 1994. január 17-én nyomozást rendelt el a felperes ellen, majd a nyomozást az 1995. január 19-én kelt Nyom.IV/1/5/1994. számú határozatával a Be. 139. § (1) bekezdés c) pontjának I. fordulata alapján megszüntette, mivel büntethetőséget kizáró ok, a Btk. 24. §-ának (1) bekezdése szerinti kóros elmeállapot állt fenn. Az eljárás során elrendelték a felperes elmeorvos-szakértői vizsgálatát, 1994. szeptember 29-én igazságügyi elmeorvos-szakértői lelet és vélemény, 1994. december 8-án kiegészítő elmeorvos-szakértői vélemény készült.

Budapest Főváros XI. kerületi Gyámhivatala 1997. október 3-án keresetlevelet terjesztett elő a Budai Központi Kerületi Bíróságon a felperes ellen cselekvőképességet korlátozó gondnokság alá helyezés iránt. A keresetlevélben előadta: a Legfőbb Ügyészség tájékoztatta, hogy a felperes 1990. óta perek sorozatát indítja különböző bíróságok, szervek ellen és a beadványai, valamint az ügyekben eljáró bíróságokkal szembeni fellépése alapján cselekvőképessége aggályosnak tűnik. A keresetlevélhez mellékelte a Kaposvári Ügyészségi Nyomozó Hivatal által elrendelt elmeorvos-szakértői vizsgálat során készült szakértői véleményt és kiegészítő szakértői véleményt. A felperes elfogultsági kifogása folytán a Legfelsőbb Bíróság az eljárás lefolytatására a Nyíregyházi Városi Bíróságot, ismételt elfogultsági kifogását követően pedig az Egri Városi Bíróságot jelölte ki. Az eljárás során a bíróság elrendelte a felperes elmeorvos-szakértői vizsgálatát, de együttműködésének hiányában a kirendelt elmeorvos-szakértő a

szakértői vizsgálatot az Országos Mentőszolgálat és a Rendőrség közreműködésével sem tudta foganatosítani. Nem állt rendelkezésére a bíróságnak a felperes személyes nyilatkozata sem, mivel a tárgyalásokon szabályszerű idézése ellenére nem jelent meg. Az Egri Városi Bíróság a 2002. február 14-én kelt 6.P.21.580/1999/71. számú ítéletével a keresetet elutasította, mert álláspontja szerint a rendelkezésre álló peradatok alapján nem volt kétséget kizáróan megállapítható, hogy a felperes nem rendelkezik az ügyei viteléhez szükséges belátási képességgel. A Heves Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság a 2003. május 6-án kelt 1.Pf.21.519/2002/9. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A Budafok-Tétény Budapest XXII. kerületi Önkormányzat Polgármesteri Hivatal Családvédelmi Iroda, mint I. fokú Gyámhatóság az 1999. április 8-án kelt 4-307/99. számú, azonnal végrehajtható határozataival az 1997. évi XXXI. törvény 107. §-ának f) pontja, valamint a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 95. §-a és 97. §-ának (1) bekezdése alapján a felperes két kiskorú gyermekét, M. M.-et és M. I.-t ideiglenes hatállyal elhelyezte a Horánszky utcai Gyermekotthonban és megállapította, hogy a szülők gondozási, nevelési joga az ideiglenes elhelyezés időtartama alatt szünetel. A határozatok indokolásában foglaltak szerint a kiskorúak védelembe vételi eljárása 1998. szeptember 18-án kezdődött a XI. kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályának tájékoztató levelével, de a gyámhatósági ügy 1993. március 31-ével indult a XI. kerületben. A határozatok ellen a felperes fellebbezést terjesztett elő. Budapest Főváros Közigazgatási Hivatala Fővárosi Gyámhivatal Gyermekvédelmi Osztály az 1999. május 5-én kelt 06-9537/4/1999. számú határozatával az I. fokú gyámhatóság határozatait helybenhagyta. A Budafok-Tétény Budapest XXII. kerületi Önkormányzat Gyámhivatala a vizsgálata eredményeként az 1999. május 10-én kelt 17-665/3/1999. és 17-665/4/1999. számú határozataival megszüntette a gyerekek ideiglenes hatályú elhelyezését.

A Budafok-Tétény Budapest XII. kerületi Önkormányzat Gyámhivatala az 1999. november 3-án kelt 17-665/16/99. számú határozatával a felperes gyerekekkel való kapcsolattartás szabályozása végett beterjesztett kérelmét elutasította és az eljárást megszüntette, mert megállapította, hogy a szülők között a házasság felbontása végett per van folyamatban és a Családjogi törvény szerint ebben az esetben a szülők megállapodásának hiányában a bíróság jogosult a kapcsolattartás szabályozására. A határozat ellen a felperes fellebbezéssel élt, de a fellebbezést a gyámhivatal a 2000. január 28-án kelt 17-360/1/2000. számú határozatával elutasította, mert a felperes a fellebbezési határidő elmulasztását felhívás ellenére nem igazolta.

A Budafok-Tétény Budapest XXII. kerületi Önkormányzat Polgármesteri Hivatal Családvédelmi Iroda, mint I. fokú Gyámhatóság a 2000. február 7-én kelt 4-254/2000. számú, azonnal végrehajtható határozatával az 1997. évi XXXI. törvény 72. §-ának (1) bekezdés b) pontja, 109. §-ának a) pontja és az 1993. évi III. törvény 51. §-a, a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 83. §-ának (1) bekezdés b) pontja, 97.

§-ának (1) bekezdése, a 28/1993. (II. 17.) Korm. rendelet 2. §-ának (3) bekezdése és 5. §-ának (1) bekezdése alapján kiskorú M. M-et ideiglenes hatállyal elhelyezte a Krízis Alapítvány Gyermekotthonában, egyúttal gondoskodott a gyermek gondozási helyre viteléről, és megállapította, hogy a szülők gondozási, nevelési joga szünetel. A 17-360/5/2000. számú, 2000. március 10-én kelt határozatával az ideiglenes hatályú elhelyezést a vizsgálata eredményeként megszüntette.

A Budai Központi Kerületi Bíróság az 1999. június 3-án kelt 17.B.XI.843/1999/3. számú végzésével bűncselekmény hiánya miatt megszüntette a felperes feljelentése alapján **Cs. B.** ellen rágalmazás vétsége miatt indult büntetőeljárást. A felperes a végzés ellen fellebbezéssel élt. A Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság a 20.Bf.XI.7095/1999/2. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta.

E tényállás alapján kellett vizsgálni, hogy a hatósági eljárások során az I-IV. rendű alperesek részéről történt-e személyiségi jogsértés.

Az elsőfokú bíróság a keresetet érdemben bírálta el, és mint alaptalant azért utasította el, mert az érvényesíteni kívánt jog, az alapul szolgáló tények és bizonyítékok, valamint a bíróság döntésére irányuló határozott kérelem hiányában nem felelt meg a Pp. 121. §-ának (1) bekezdésében foglaltaknak. A Fővárosi Ítéltábla ezzel azért nem értett egyet, mert a felperes által előadottakból megállapítható, hogy közigazgatási jogkörben megvalósított személyiségi jogsértés miatt kívánt igényt érvényesíteni, a keresete a Ptk. 84. §-ának (1) bekezdés a)-e) pontjain alapult, a jogsértés megállapítását, abbahagyását, a jogsértők eltiltását és elégtétel adását, valamint a törvénysértéssel keletkezett iratok megsemmisítését követelte, továbbá az alperesek egyetemleges kötelezését 5 milliárd forint vagyoni és nem vagyoni kártérítés fizetésére. A kártérítési igény vonatkozásában valóban nem jelölte meg, hogy a Ptk. 355. §-ának (4) bekezdése értelmében milyen vagyoni kár érte és a pénzbeli kártérítésből mennyit követel a vagyoni, mennyit a nem vagyoni kárának megtérítésére, ennek azonban a kereset elbírálása során nem volt jelentősége, mert a következőkben kifejtendők miatt nem lehetett megállapítani személyiségi jogsértést. A felperes a kereset alapjaként arra hivatkozott, hogy az alperesek a gondnokság alá helyezése iránti per megindításával és a gyermekei ideiglenes hatályú gyermekotthoni elhelyezése tárgyában folytatott eljárásban valósítottak meg jogsértést azzal, hogy a sérelmére bűncselekményt követtek el, a személyére vonatkozó valótlan tényeket állítottak, a gondnokság alá helyezés iránti pert megindító keresetlevélben a doktori címének feltüntetése nélkül azt írták róla, hogy romániai születésű, az eljárásokban valótlan tartalmú iratokat használtak fel, nem ellenőrizték azok tartalmát, az eljárásokkal üldözték és megalázták, alaptalanul a hatóság félrevezetésével vádolták, a gyermekei intézeti elhelyezéséről valótlan adatok alapján döntöttek. A per során számos egyéb tényállítást is tett, de a kereset elbírálása szempontjából csak azoknak a tényeknek volt jelentőségük, melyekből a kereseti követelését származtatta. Az alperesekkel szemben támasztott igény alapjául szolgáló tények előadásának és a bizonyítékok előterjesztésének hiányossága ezért nem képezhette akadálya a kereset érdemi elbírálásának.

A Pp. 253. §-ának (3) bekezdése alapján a másodfokú bíróságnak lehetősége van arra, hogy olyan kérdésekben is határozzon, amelyekben az elsőfokú bíróság nem tárgyalta és nem határozott, ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét érdemben bírálta felül.

Az I. és a II. rendű alperesek ellen előterjesztett kereset vonatkozásában az ítéltábla azt állapította meg, hogy a felperes ugyan több eljárást is megjelölt, de azok között egy olyan sem volt, amelyben az önkormányzat képviselő-testülete járt volna el és az eljárásával, döntésével személyiségi jogsértést követhetett volna el a felperes sérelmére. A felperes nem jelölt meg olyan magatartást, amit az I. és a II. rendű alperesek magatartásaként lehetne értékelni, ez pedig kizárja a velük szembeni igényérvényesítés lehetőségét. A II. és a IV. rendű alperesek esetében más a helyzet, mert a gyermekek átmeneti intézeti elhelyezése kapcsán a III. rendű alperes, majd kijelölés folytán a IV. rendű alperes járt el, a gondnokság alá helyezés iránti pert pedig a III. rendű indította meg.

A felperes állította, hogy ezen eljárásokban a III-IV. rendű alperesek bűncselekményt követtek el a sérelmére, de ilyen tényt nem bizonyított. Az iratok alapján az állapítható meg, hogy a IV. rendű alperes gyámhivatalának vezetője ellen rágalmazás miatt büntetőeljárást kezdeményezett, a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 17.B.XI.843/1999/3. számú végzésével azonban megállapította, hogy a vádlott nem követett el bűncselekményt. A Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság pedig ezt a végzést a 20.Bf.XI.7095/1999/2. számú végzésével helybenhagyta. Nem áll rendelkezésre olyan peradat, mely alátámasztaná, hogy a felperes sérelmére a III-IV. rendű alperesek bűncselekményt követtek el és megsértették volna a becsületét, az emberi méltóságát vagy a jóhírnevét.

A felperes azon állítása, hogy a gondnokság alá helyezés iránti pert megindító keresetlevélben romániai születésűként szerepeltették, és nem tüntették fel a doktori címét, valósága esetén sem alkalmas annak megállapítására, hogy megsértették a Ptk. 76. §-ában foglalt személyiségi jogait (becsület és emberi méltóság), mert a születési helyben és a végzettségben való tévedés személyiségi jogsértést nem valósít meg.

A valótlan tartalmú iratok felhasználása, az ellenőrzés hiánya az okirat és a kifogásolt tényállítás konkrét megjelölése nélkül nem volt vizsgálható. A felperes e vonatkozásban az őt terhelő bizonyítási kötelezettségnek sem tett eleget. Az, hogy a hatóság félrevezetése miatt eljárás lefolytatására került sor vele szemben tény, akkor is, ha ezt sérelmesnek tartja. Az is tény, hogy az említett eljárásban szakértői vélemény készült, amely alapot adott a Btk. 24. §-ának (1) bekezdése szerinti kóros elmeállapot megállapítására. A III-IV. rendű alpereseknek nem volt lehetőségük és szakértelmük sem az elmeorvos-szakértői vélemény felülvizsgálatára, a gondnokság alá helyezés iránti perben pedig a felülvizsgálatot épp a felperes hiúsította meg, ezért alappal nem hivatkozhat a tartalmi ellenőrzés hiányára.

Az üldözését, megrágalmazását, ellehetetlenítését a felperes csupán állította, azonban semmivel nem bizonyította.

Az Alkotmány és a Római Egyezmény megsértése közvetlenül nem alapozhat meg személyiségi jogsértést. Az Alkotmányban lefektetett alapelvek egyéb jogszabályokban jutnak érvényre, a Római Egyezmény pedig az állammal szemben állapít meg jogalkotási kötelezettséget. A felperes azonban nem hivatkozott olyan konkrét jogszabály megsértésére, ami az alapelvek és e kötelezettség alapján került megalkotásra, egyedül a Ptk. személyhez fűződő jogokkal kapcsolatos rendelkezéseinek megsértését állította, amit az ítélet tábla vizsgált is.

A felperes bizonyíthatta volna, hogy indokolatlan volt a gyermekei gyermekotthonban való elhelyezése, de ehhez meg kellett volna jelölnie, hogy melyek az ezt megalapozó tények. Elő kellett volna adnia, hogy melyek azok az alperesek által megállapított konkrét tények, amelyek valóságát vitatja, és ebben a vonatkozásban bizonyítást kellett volna felajánlania, de ennek nem tett eleget. A rendelkezésre álló iratok az álláspontját nem támasztják alá, figyelemmel az iskola ellene szóló feljelentésére, a vele szemben kiszabott szabálysértési bírságra és a Miklós nevű gyermek ellen lopás miatt indult eljárásra.

Az alperesek részéről személyhez fűződő jogsértést csak a felperes személye ellen irányuló közvetlen támadás valósíthatott volna meg (BH2008. 12.), de a történetek kapcsán erre adat nem merült fel.

Mindezek alapján nem volt megállapítható személyiségi jogsértés, így a Ptk. 84. §-ának (1) bekezdésében foglalt jogkövetkezmények sem alkalmazhatók.

A kifejtettekre figyelemmel a Fővárosi Ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét - eltérő indokolással - a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a másodfokú eljárással kapcsolatosan esetleg felmerült költségeit maga viseli, az I-IV. rendű alperesek pedig nem terjesztettek elő költségigényt, így e tárgyban az ítélet táblának határoznia nem kellett.

A felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt 900.000 forint fellebbezési illetéket az 1990. évi XCIII. törvény 74. §-ának (3) bekezdése folytán alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2011. június 28.

Világhy né dr. Böcskei Terézia s.k.
a tanács elnöke

Dr. Magosi Szilvia s.k.
előadó bíró

Dr. Molnár József s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: